

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФАКУЛТЕТ СПОРТА И ФИЗИЧКОГ ВАСПИТАЊА
Београд, 29. јуни 2016.

КОМИСИЈА ЗА ПРЕГЛЕД И ОЦЕНУ
МАГИСТАРСКОГ РАДА

НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ ФАКУЛТЕТА

Предмет: Реферат комисије за преглед и оцену магистарског рада

Наставно-научно веће ФСФВ је на 19. седници, одржаној 20. јуна. 2016. године, а у складу са чл. 28, 29 и 30. Статута Факултета, донело одлуку о формирању Комисије за преглед, оцену и одбрану магистарског рада кандидата **Гордана Тодоровића**, под насловом: **„КОШАРКАШКЕ ВЕШТИНЕ КОШАРКАША УЗРАСТА ОД 12 ДО 14 ГОДИНА УЧЕСНИКА РАЗВОЈНО ТРЕНАЖНОГ ЦЕНТРА КОШАРКАШКОГ САВЕЗА СРБИЈЕ У ПЕРИОДУ 2001-2010“**, у саставу:

1. Ред. проф. др Саша Јаковљевић, ментор.
2. Ван. проф. др Марија Мацура, члан
3. Ван. проф. др Марко Стојановић, ФСФВ, Нови Сад, члан.

Комисија за преглед и оцену магистарског рада је прегледала магистарски рад, и ННВ Факултета подноси следећи

РЕФЕРАТ

1. Биографија кандидата

Општи подаци и образовање

Гордан Тодоровић је рођен 03.09.1967. године у Београду. Основну школу је завршио 1982. године, а гимназију 1986. у Београду. Уписао се на Факултет физичке културе школске 1987/88. године и дипломирао 1996. године са темом дипломског рада „Утицај неких психолошких фактора на ефикасност шутирања у кошарци“. Последипломске студије је уписао 1996. године. Вишу тренеску школу, при кадровском центру ФФК, је завршио 2000. године

Спортска и стручна каријера

Од 1988. до 1994. године је, са прекидима, радио као тренер младих кошаркаша и сениорског тима у ОКК Београд и годину дана као тренер сениорског тима КК Радивој Кораћ. Од 1995. до 1997. године је тренирао младе кошаркаше у КК Партизан из Београда, а био је у стручном штабу и сениорског тима. У неколико наврата је водио регионалне селекције Београда младих кошаркаша.

Од 2000. године ради у Кошаркашком савезу Србије као тренер, и као стручни сарданик и координатор млађих селекција КСС. У оквиру тог посла од 2001. године је руководио Развојно тренажног центра КСС.

У репрезентативним селекцијама је био ангажован на Медитеранским играма 2001. године и као тренер кадетске репрезентације 2003/04.

Као студент је био демонстратор и спољни сарадник на предмету Тим кошарке на ФФК, а био је запослен као наставник на Вишој кошаркашкој школи КСС од 2000. до 2004. године.

Члан је удружења кошаркашких тренера Србије и често је био ангажован у организацији стручних семинара. Осим тога и сам је одржао већи број предавања на стручним семинарима и кошаркашким „клиникама“ у земљи и иностранству. Објавио је већи број стручних радова у часопису Тренер, претежно са проблематиком тренинга младих кошаркаша.

Оснивач је и председник кошаркашког клуба „Беокош“, специјализованог за рад са младим играчима.

2. Подаци о магистарском раду

Студент последипломских студија **Гордан Тодоровић** је положио све испите предвиђене наставним планом и програмом последипломских студија и поднео магистарски рад под насловом: **„КОШАРКАШКЕ ВЕШТИНЕ КОШАРКАША УЗРАСТА ОД 12 ДО 14 ГОДИНА УЧЕСНИКА РАЗВОЈНО ТРЕНАЖНОГ ЦЕНТРА КОШАРКАШКОГ САВЕЗА СРБИЈЕ У ПЕРИОДУ 2001-2010“**.

АНАЛИЗА РАДА

Магистарски рад је представљен на 57 страница текста, А/4 формата, садржи 4 слике, и 50 табела. Састоји се од 10 поглавља: Увод, Теоријски оквир рада, Досадашња истраживања, Предмет, проблем, циљеви и задаци истраживања, Хипотезе истраживања, Методологија, Резултати, Дискусија, Закључак и Литература.

УВОД (4.-6. стр.)

Кандидат даје кратку анализу кошаркашке игре. Истиче њену сложеност и полиструктурност наводећи једначину спецификације успеха у кошарци. Истиче да је кошарка веома динамичан спорт (Hoffman, & Maresch 2000) који укључује интермитентне, динамичке активности, специфичне вештине. Она представља комбинацију индивидуалних способности и вештина, тимске игре, тактичких и мотивационих карактеристика (Trninić, & Dizdār, 2000). Затим, кандидат наводи да се у кошарци појављује велики број спринтева, брзих промена правца кретања и скокова (Crisafulli et al., 2002; McInnes et al., 1995; Ben Abdelkrim et al., 2007). Наглашава се да техничко-тактички елементи чине кошарку самосвојном, а посебно технички. Техничке кошаркашке вештине, као специфичне и стилизоване моторичке структуре, у основи су атрактивних, необичних и, надасве, ефикасних „потеза“ играча.

ТЕОРИЈСКИ ОКВИР РАДА (7.-15. стр.)

Кандидат најпре даје теоријске основе кошаркашких техничких вештина. Наводи да постизање резултата у кошарци у навећој мери зависи од нивоа специфичних моторичких способности, тј. техничких вештина (Јаковљевић, 1997). Под техником кошарке се подразумевају специфичне кошаркашке моторичке вештине чије извођење доприноси или директно решава неки проблем у игри, односно техника кошарке представља рационално и ефикасно извођење одређених кретања, без и са лоптом, која су у домену правила игре, а чији је циљ решавање тактичких задатака у кошаркашкој игри (Каралејић, и Јаковљевић 2001). Наводи се и специјална једначина спецификације успеха кошаркашке технике (Pavlović, 1983), а након тога и систематизација технике (Каралејић, и Јаковљевић, 2008).

Кандидат затим даје основне захтеве и значај тренинга технике и истиче њену ефикасност као основни критеријум квалитета. Веома су значајни ефекти тренинга технике које треба регистровати. У том смислу се помиње простор тестирања техничких вештина, од њихових почетака до данас. Наводе се поједине батерије тестова, а пре свега батерија тестова коју је предложила Америчка алијанса за здравље, физичко васпитање, рекреацију и плес (Hopkins et al., 1984), као и низ тестова-вежби који се користе у тренажној пракси (Lehmann, 1981).

Даље, кандидат даје карактеристике дечака узраста од 12 до 14 година. То се односи на морфо-функционалне карактеристике, моторичке способности и психосоцијалне карактеристике и позива се на релевантне референце

На крају овог поглавља, кандидат даје информације о Развојно тренажном центру Кошаркашког савеза Србије (РТЦ). Дају се информације о начину оснивања, циљевима и задацима рада, структури активности током трајања рада центра, као и о ефектима који се виде кроз већи број играча који су прошли центар, а постигли су завидне каријере у сениорској кошарци.

ДОСАДАШЊА ИСТРАЖИВАЊА (16.-17. стр.)

Истраживања се односе на техничке вештине младих кошаркаша. Кандидат најпре наводи да не постоји ниједно доступно лонгитудинално истраживање техничких вештина младих кошаркаша, и да уопште истраживања у техници нису бројна.

Као једно од највећих и најзначајнијих истраживања техничких вештина наводи се истраживање које је спроведено у САД и које је дало предлог батерије од четири теста који процењују: брзо шутирање; додавање у кретању; брзину и контролу дриблинга; и одбрамбено кретање (Hopkins et al. 1984). Ови тестови су, као комплетна батерија, или појединачно коришћени у истраживањима која су се бавила испитивањем релација између техничких вештина и неких других способности (Apostolidis et al. 2004; Coelho et al. 2008; Каралејић и сар. 2009). Наводе се истраживања у којима су коришћени и други тестови (Jakovljević, 1995; Каралејић и Јаковљевић 2007; 2010; Nožinović, 1990; Tang, & Shung, 2005).

ПРЕДМЕТ, ПРОБЛЕМ, ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ИСТРАЖИВАЊА (18. стр.)

Тренирање младих кошаркаша је специјалност аутора. Имао је привилегију да ради са великим бројем младих кошаркаша, посебно узраста од 12 до 14 година, и то са оним најперспективнијим. У односу на то искуство и обављање функције руководиоца РТЦ-а, у оквиру којег су рађена различита тестирања, аутор је дошао на идеју да обради податке о техничким вештинама младих кошаркаша поменутог узраста. Тако су предмет истраживања представљале основне техничке вештине кошаркаша узраста од 12 до 14

година, а проблем се односио на степен напретка, односно, промена у нивоу основних кошаркашких вештина код младих кошаркаша у односу на њихов узраст.

Први циљ истраживања је био да се детектују и истраже основне техничке вештине кошаркаша узраста од 12 до 14 година. Даљи циљеви су се односили на: одређивање нивоа основних техничких вештина младих кошаркаша узраста од 12 до 14 година; утврђивање разлика у нивоу основних кошаркашких вештина између кошаркаша различитог узраста, и испитивање постојања разлика у нивоу основних кошаркашких вештина унутар и међу генерацијама/годиштима.

Задаци истраживања су се односили на: прикупљање података за период 2001. до 2010. године, систематизовање/класификовање података, обраду података адекватним статистичким поступцима, и анализу добијених резултата.

ХИПОТЕЗЕ ИСТРАЖИВАЊА (19. стр.)

На основу досадашњих истраживања, предмета, циља и задатака истраживања постављена је једна основна (H_0) и пет помоћних хипотеза:

H_0 : Између различитих генерација младих кошаркаша узраста од 12 до 14 година неће бити статистички значајних разлика у техничким вештинама.

H_1 : Млади кошаркаши узраста од 12 година, различитих годишта, се неће значајно разликовати у нивоу основних техничких вештина.

H_2 : Млади кошаркаши узраста од 13 година, различитих годишта, се неће значајно разликовати у нивоу основних техничких вештина.

H_3 : Млади кошаркаши узраста од 14 година, различитих годишта, се неће значајно разликовати у нивоу основних техничких вештина.

H_4 : Млади кошаркаши узраста од 14 година ће постићи боље резултате у тестовима основних техничких вештина у односу на кошаркаше узраста од 12 и 13 година.

H_5 : Млади кошаркаши узраста од 13 година ће постићи боље резултате у тестовима основних техничких вештина у односу на кошаркаше узраста од 12 година.

H_6 : Неће бити статистички значајних разлика у степену напредовања у техничким вештинама између различитих генерација младих кошаркаша узраста од 12 до 14 година.

МЕТОДОЛОГИЈА ИСТРАЖИВАЊА (20.-23. стр.)

У шестом поглављу предствалена је методологија истраживања. У општем приступу примењен је неекспериментални *survey* метод. Ово лонгитудинално истраживање је проистекло из пројекта Кошаркашког савеза Србије АС до 2004, и односи се на период од 2001. до 2010 године.

Узорак испитаника су чинили 548 младих кошаркаша учесника РТЦ-а КСС у периоду од 2001 до 2010. године, узраста од 12 до 14 година. Било је 239 дванаестогодишњака, 184 тринаестогодишњака и 125 четрнаестогодишњака. Број испитаника је сведен на ову цифру након прегледа доступних података. Формиран је и субзорак испитаника у односу на критеријум да су били полазници РТЦ све три године ($N=223$) и они су подељени у седам група, од 1 до 7 у односу на генерацију којој припадају од старијих ка млађима.

Варијабле су класификоване у три групе. Прву групу чине варијабле техничких вештина: Контрола дтриблнга (ЦД), Одбрамбено кретање (ДЕФ), Додавање у кретању (ДО), и Шутирање (СУ). У другој групи су телесна висина и телесна маса, а трећу групу су чиниле категоријалне варијабле у односу на узраст и у односу на припадност генерацији.

Варијабле техничких вештина су добијене применом батерије тестова коју су предложили Хопкинс и сарадници (Hopkins et al., 1984). Тестови су детаљно описани. Тестирање је спроведено уз поштовање прописаних процедура за сваки појединачни тест.

Подаци добијени истраживањем обрађени су поступцима дескриптивне, и компаративне статистике. Израчунати су следећи дескриптивни параметри: аритметичка средина, стандардна девијација, те минималне (МИН) и максималне (МАХ) вредности код свих дистрибуција.

Утврђивање разлика у кошаркашким вештинама између група (узраста или генерација) применом анализе варијансе и Post Hoc теста.

У обради података је коришћен статистички програм SPSS 16 (Statistical Package for the Social Sciences).

РЕЗУЛТАТИ (24.-46. стр.)

Ово поглавље чине четири потпоглавља. Резултати дескриптивне статистике свих варијабли целог узорка дати су у првом потпоглављу (Табела 2).

Друго потпоглавље се односи на поређење група. Резултати анализе варијансе су дати у табели 3, а Post Hoc теста у табели 4. У свим варијаблама групе се разликују, изузев у варијабли шутирања.

Следеће потпоглавље се односи на поређење играча унутар генерације. У двадесет и једној табели (3 табеле по генерацији) приказани резултати дескриптивне и компаративне статистике (ANOVA и Post Hoc тест) за играче сваке генерације који су били учесници РТЦ-а све три године. Из резултата компаративне статистике се може видети да су испитаници у већини варијабли из године у годину напредовали.

Четврто потпоглавље се односи на поређење играча истог узраста различитих генерација. У табелама 26 до 33 дати су резултати дескриптивне и компаративне статистике (ANOVA и Post Hoc тест) дванаестогодишњака, припадника различитих генерација (рођени 1989; 1991-1996); резултати дескриптивне и компаративне статистике тринестогодишњака, припадника различитих генерација, приказани су у табелама 34 до 41; а табеле 42 до 50 показују резултате дескриптивне и компаративне статистике четрнаестогодишњака припадника различитих генерација.

ДИСКУСИЈА (47. – 52. стр.)

Дискусија је организована по истим потпоглављима која су била у презентацији резултата.

Испитаници су виши и тежи у односу на своје вршњаке (Malina et al., 2004). Кандидат сматра да је то очекивано с обзиром да су они пажљиво селектирани од стране експерата. У односу на вредности телесне висине и телесне масе наводи се да се испитаници, из све три групе, налазе у простору од 75. до 90. перцентила. Истиче се да су испитаници постигли веома добре резултате у тестовима кошаркашких техничких вештина, посебно у тесту шутирања. Испитаници се налазе на 85. до 99. перцентила када су у питању вештине са лоптом, а између 65. и 70. када је у питању одбрамбено кретање. Овако добри резултати, посебно у тестовима шутирања, контроле дриблинга и додавања кандидат у највећој мери објашњава начином тренинга младих кошаркаша.

Између три групе испитаника различитог узраста (Табела 3) постоје разлике у свим варијаблама, изузев у варијабли шутирања. То се сматра очекиваним с обзиром на разлике у узрасту, посебно су разлике у телесној висини и телесној маси у пуној мери очекиване у правцу да су старији испитаници виши и тежи. Када су у питању техничке вештине наводи се да у три случаја разлике не постоје, пре свега у варијаблама шутирања. Кандидат даје објашњење да је шутирање елемент технике у коме је пре свега потребна вештина, односно, фина координација и моторика, а често не и сила и да се то посебно

истиче код примењеног теста, где су шутеви извођени са блиских одстојања од коша. На основу добијених резултата хипотезе Х4 и Х3 се могу делимично, односно у већој мери, прихватити.

Кандидат наводи да резултати добијени при поређењу играча унутар генерације говоре да постоји тренд напредовања, посебно у варијаблама телесна висина и телесна маса. У простору техничких вештина одступања од напредовања из године у годину су добијена само у варијабли шутирања. Слично, као и код резултата поређења на целом узорку, може се рећи да узраст не прави разлике у шутирању, односно да су испитаници из године у годину у тесту шутирања постизали сличне резултате. У односу на ово помоћна хипотеза Х6 се делимично може прихватити.

Код поређење играча истог узраста различитих генерација кандидат истиче да су слични резултати добијени за све узрасте. Наиме, испитаници узраста од 12 година, припадници различитих генерација, су приближно исто високи и тешки, што је очекивано. Једино је код испитаника узраста од 14 година, припадника различитих генерација, добијена значајна разлика у телесној висини. Са друге стране у варијабли шутирање скоро све генерације се значајно разликују. Слично је и код резултата у осталим тестовима техничких вештина, са тим што су поређене само доступне генерације. На основу ових показатеља, кандидат истиче да се може рећи да се свака генерација младих кошаркаша развија по специфичној динамици и да се то, пре свега, односи на њихов биолошки статус. Кандидат наводи и друге факторе који могу да утичу на овакне резултате: селекција играча и квалитет тренажног процеса (приступ деце кошаркашком тренингу, мотивација за упорно и систематско тренирање, услови тренирања у клубовима и квалитет стручног рада, односно његова усмереност). Кандидат наводи да се, на основу ових резултата, основна хипотеза Х0 не може прихватити. Са тим се не могу прихватити и помоћне хипотезе Х1, Х2 и Х3.

ЗАКЉУЧАК (53.-54. стр.)

Кандидат у закључку најпре даје кратки опис истраживања. На основу резултата дескриптивне статистике може се закључити да су испитаници виши и тежи у односу на своје вршњаке, што је очекивано с обзиром да су они пажљиво селективани. Испитаници су постигли одличне резултате у тестовима кошаркашких техничких вештина у поређењу са нормама које даје ААХПЕРД (Норкинс et al., 1984).

У поређењу три групе испитаника различитог узраста кандидат закључује да су, у већини случајева, старији испитаници постизали боље резултате и у тестовима техничких вештина, изузев у варијабли шутирања. На основу ових резултата хипотезе Х4 и Х3 се могу делимично, односно у већој мери, прихватити.

Код поређења играча унутар генерације закључено је да постоји тренд напредовања у простору техничких вештина, изузев одређених одступања у варијабли шутирања и, у односу на то, помоћна хипотеза Х6 се делимично може прихватити.

Код играча истог узраста различитих генерација у простору техничких вештина постоје разлике у свим техничким вештинама, али не између свих генерација. То значи да се свака генерација младих кошаркаша развија по некој, само њој, својственој динамици. На основу тога основна хипотеза Х0 се не може прихватити, као и помоћне хипотезе Х1, Х2 и Х3.

Кандидат сугерише да ово истраживање може да да допринос бољем упознавању квалитета техничких вештина кошаркаша узраста од 12 до 14 година, пре свега постављањем реалнијих норми у тестовима основних кошаркашких вештина у односу на узраст испитаника. Сматра се да би добијени резултати могли да имају примену у: бољем планирању и програмирању тренинга младих кошаркаша узраста од 12 до 14 година; рационалнијем креирању тренажног процеса усмереног на развој техничких вештина;

процесу селекције младих кошаркаша ових узраста; те бољој антиципацији степена развоја техничких вештина младих кошаркаша.

ЛИТЕРАТУРА (55.-57. стр.)

Кандидат је у магистарском раду навео 37 библиографских јединица, које су релевантне за предмет и проблем истраживања магистарског рада. Осим тога 23 референце је из иностраних извора.

ЗАКЉУЧНО МИШЉЕЊЕ КОМИСИЈЕ

Кандидат **Гордан Тодоровић** је испунио све Законом предвиђене услове за стицање права за израду магистарског рада. Он поседује веома богато професионално-стручно искуство у кошарци, радећи као тренер младих кошаркаша и као стручни сарадник у Кошаркашком савезу Србије.

Кандидат је изабрао веома актуелну тему у простору врхунског спорта. Поставио је репрезентативан узорак, релевантне варијабле и инструменте, и применио коректну методологију истраживања. Резултати проистекли из магистарског рада кандидата могу да буду од великог значаја за кошаркашку праксу.

На основу свега изнесеног чланови Комисије за преглед и оцену магистарског рада кандидата **Гордан Тодоровића** сматрају да је кандидат испунио све захтеве везане за писање магистарског рада, као и да магистарски рад под насловом **„КОШАРКАШКЕ ВЕШТИНЕ КОШАРКАША УЗРАСТА ОД 12 ДО 14 ГОДИНА УЧЕСНИКА РАЗВОЈНО ТРЕНАЖНОГ ЦЕНТРА КОШАРКАШКОГ САВЕЗА СРБИЈЕ У ПЕРИОДУ 2001-2010“** испуњава све потребне услове. Комисија зато **предлаже** Наставно-научном већу да **усвоји** наведени реферат и **омогући кандидату да приступи јавној одбрани магистарског рада.**

Београд, 28.06.2016.

Чланови Комисије:
Ред. проф. др Саша Јаковљевић, ментор

Ван. проф. др Марија Мацура, члан

Ван. проф. др Марко Стојановић,
ФСФВ, Нови Сад, члан
